

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, MD-2001, Tel.: /373 22/ 828 373
www.procuratura.md / e-mail: proc-gen@procuratura.md

18 aprilie 2025 nr.4-2d/25-145

Ministră a Justiției

Stimată doamnă Ministră,

Procuratura Generală a analizat cadrul normativ aferent reglementărilor ce vizează aplicarea art.313 alin.(5) și 449 alin.(2) din Codul de procedură penală.

Urmare a sintezei realizate s-a constatat, că în procesul de aplicare al legislației procesual penale, de către procuraturile teritoriale și specializate au fost semnalate deficiențe și lacune, ce se manifestă prin neexpedierea de către instanțele de judecată într-un termen restrâns a încheierilor/deciziilor, deficiențe ce duc la încălcarea dreptului la desfășurarea urmăririi penale în termene rezonabile.

Astfel, proiectul de lege este elaborat în scopul înlăturării acestei omisiuni cu stabilirea unui termen de 3 zile (*pentru judecătorul de instrucție*) și respectiv 5 zile (*pentru instanța de recurs*), termen în care instanța de judecată urmează să expedieze părților hotărârea motivată.

Având în vedere cele expuse, ținând cont de prevederile pct.6 subpct.2) și pct.7 subpct.1) din *Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr.698/2017*, a pct.40 din *Regulamentul Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului 610/2018*, dar și a prevederilor art.23 alin.(1) din *Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative*, expediem proiectul de Lege menționat *supra*, cu propunere de promovare avizare și expertizare.

Anexe:

- proiectul de lege pe o filă;
- nota de fundamentare la proiectul de lege pe 3 file.

Cu respect,

Procurorul General

/semnat/

Ion MUNTEANU

LEGE
pentru modificarea art.313 alin.(5) și 449 alin.(2) al
Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 248-251, art.699 din 05.11.2013) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Articolul 313 alineatul (5) se va completa la final cu textul „, , în termen de 3 zile, de la data pronunțării.”

Art.449 alineatul (2) se va completa la final cu textul „În termen de cel mult 5 zile de la pronunțare, instanța de recurs va expedia decizia părților care au lipsit de la examinarea recursului”.

Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de modificare a Codului de procedură penală

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege pentru modificarea art.313 alin.(5) și art.449 alin.(2) al Codului de procedură penală este elaborat de Procuratura Generală, iar în conformitate cu pct.6 subpct.2) și pct.7 subpct.1) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, a fost promovat de către Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Prin Legea nr.245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional), în vigoare de la 22.08.2023, au fost operate modificări în conținutul art.313 al Codului de procedură penală, și anume plângerea împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitatea specială de investigații se examinează de către judecătorul de instrucție **fără prezența părților.**

La fel, se examinează în lipsa părților și cererile de recurs înaintate în conformitate cu art.313 alin.(6) al Codului de procedură penală, care se vor judeca în baza art. 447 și 448 al Codului de procedură penală.

Astfel, în procesul de aplicare a legii, de către procuraturile teritoriale și specializate au fost semnalate deficiențe și lacune, prin neexpedierea într-un termen restrâns a încheierilor / deciziilor de către instanțele de judecată, deficiențe ce duc la încălcarea dreptului la desfășurarea urmăririi penale în termene rezonabile.

Elaborarea proiectului de lege a fost impusă de necesitatea promovării unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului, pe garantarea unei justiții penale echitabile, dar și calitative. În acest sens, modificările din proiect au fost operate în vederea asigurării calității legii procesual penale, cu excluderea interpretărilor abuzive și extensive.

Totodată, promovarea proiectului de lege se impune prin prisma asigurării unui cadru legislativ adecvat, complet, or prevederile legale trebuie să corespundă celor trei criterii de calitate: accesibilitate, previzibilitate și claritate, norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Procuratura Generală a analizat practica examinării plângerilor de către judecătorul de instrucție și de către instanța de recurs, înaintate în temeiul art.313 Cod de procedură penală. Astfel, s-au evidențiat aspecte deficiente în activitatea

instanțelor de judecată și anume privind modul de aducere la cunoștință părților despre hotărârea pronunțată, într-un șir de cazuri părțile au fost informate tardiv (peste 2-3 luni de la pronunțarea hotărârii).

În condițiile examinării de către judecătorul de instrucție sau instanța de recurs a cazului fără prezența părților, procurorul nu cunoaște soluția adoptată de judecătorul de instrucție sau instanța de recurs.

Deși în conținutul articolului este indicat că, copia de pe încheiere se expediază persoanei care a depus plângerea și procurorului, totodată, norma nu stipulează concret termenul, care ar trebui respectat de instanță pentru expedierea în adresa părților a hotărârii pronunțate.

Ținând cont că, dispoziția art. 313 din Codul de procedură penală vizează reglementări privind etapa prejudiciară a procesului penal, desfășurarea căruia implică respectarea anumitor termene procesuale, inclusiv respectarea termenului rezonabil al urmăririi penale, precum și executarea încheierii judecătorului de instrucție prin care „se obligă procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului sau ale persoanei juridice”, considerăm că proiectul va face o claritate, accesabilitate și previzibilitate a normei procesual penale, va stabili un termen expres prevăzut de lege, ce va obliga instanța de judecată să remită copia încheierii/deciziei procurorului, pentru a face cunoștință și / sau a lichida neajunsurile constatate.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul are ca scop stabilirea unui termen de 3 zile pentru judecătorul de instrucție și 5 zile pentru instanța de recurs, termen în care instanțele după emiterea încheierii sau a deciziei vor fi obligate să remită copia hotărârii părților pentru a face cunoștință, iar procurorului pentru a lichida neajunsurile stabilite, pentru a efectua acțiunile de urmărire penală în termene rezonabile și în vederea neadmiterii tergiversării examinării cauzei penale în continuare.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu sunt opțiuni alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

Proiectul de lege va îmbunătăți și va aduce mai multă claritate în vederea aplicării legii procesual penale.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul de lege este compatibil cu legislația UE, cu condiția respectării standardelor europene în domeniul drepturilor fundamentale. Este important ca implementarea să fie realizată în conformitate cu principiile transparenței, proporționalității și justiției, pentru a asigura un echilibru între măsurile de sancționare și protejarea drepturilor fundamentale.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul legii pentru modificarea unor acte normative va fi plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova (www.parlament.md), directoriul „Procesul legislativ”, secțiunea „Proiecte de acte legislative”. Proiectul va fi supus consultărilor publice cu toate părțile interesate și va urma avizarea oficială în condițiile cadrului normativ.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 35 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Se propune modificarea art.313 alin.(5) și 449 alin.(2) al Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Nu sunt necesare.